

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **R. L.**, zastoupený JUDr. Ing. Jiřím Špeldou, advokátem se sídlem Šafaříkova 666/9, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 3. 10. 2016, č. j. 29 Az 56/2015 – 55, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **s e p ř i z n á v á** odkladný účinek spočívající v tom, že až do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se pozastavují účinky rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 19. 11. 2015, č. j. OAM-684/ZA-ZA02-K01-2015.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 19. 11. 2015, č. j. OAM-684/ZA-ZA02-K01-2015, žalovaný rozhodl, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany je nepřipustná podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a že řízení o udělení mezinárodní ochrany se zastavuje podle § 25 písm. i) téhož zákona.

Žalobce následně podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného u Krajského soudu v Hradci Králové, který tuto žalobu rozsudkem ze dne 3. 10. 2016, č. j. 29 Az 56/2015 – 55, zamítl.

Žalobce (stěžovatel) poté podal proti rozsudku krajského soudu dne 25. 10. 2016 kasační stížnost, dne 14. 12. 2016 poté uplatnil návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 odst. 1 s. ř. s.

Žádost o přiznání odkladného účinku stěžovatel odůvodňoval tím, že se domníval, že jeho kasační stížnost má odkladný účinek ze zákona, a tudíž se v současnosti nenachází v postavení odpovídajícím jeho situaci, což má dopady do jeho soukromého a zejména rodinného života. Stěžovatel nemůže obdržet tříměsíční vízum, ale pouze výjezdní. K výzvě soudu pak stěžovatel dne 1. 1. 2017 doplnil, že mu byl udělen výjezdní příkaz na

období od 15. 12. 2016 do 5. 1. 2017 a po jeho uplynutí bude nucen území České republiky opustit. Stěžovatel se domnívá, že udělením odkladného účinku bude zamezeno vzniku újmy, jelikož bude moci obdržet tříměsíční vízum a bude moci požádat o finanční pomoc, což je významné především s ohledem na skutečnost, že zde pobývá se svými nezletilými nemocnými dětmi. Dle jeho názoru také přiznání odkladného účinku jeho kasační stížnosti není v rozporu s důležitým veřejným zájmem a nezpůsobí újmu jiným osobám.

Žalovaný dle svého vyjádření návrh na přiznání odkladného účinku považoval za nedůvodný, jelikož účinky pravomocného rozhodnutí nemohou pro stěžovatele znamenat nenahraditelnou újmu. Přiznání odkladného účinku je dle žalovaného vyhrazeno pro ojedinělé situace, nikoliv pro situace, v jakých se ocitá každý stěžovatel v případě, kdy kasační stížnost nemá odkladný účinek. Stěžovatel musí být srozuměn s tím, že pokud si zde není schopen za více než 10 let života legálně upravit pobyt, bude nucen území České republiky opustit, což vyplývá i ze skutečnosti, že se jedná již o jeho třetí žádost o mezinárodní ochranu, přičemž předchozím žádostem nebylo vyhověno. Pokud se jedná o tvrzený společný pobyt s nezletilými dětmi, je třeba mít pochyby o společné domácnosti a rodinném životě stěžovatele v situaci, kdy je rozvedený a žije v bytovém středisku. Návrh na přiznání odkladného účinku nadto neslouží ke zprostředkování možnosti získat finanční pomoc nebo si upravit rodinné vazby. Navíc s bývalou manželkou a nezletilými dětmi stěžovatele byla vedena samostatná správní řízení a ani těmto osobám nebyla udělena mezinárodní ochrana. Na závěr žalovaný podotýká, že ani krajský soud návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku žalobě nevyhověl.

Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

Po zhodnocení důvodů uvedených stěžovatelem a okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny.

Nejvyšší správní soud vycházel zejména z předpokladu, že nedojde-li k odkladu právních účinků rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové a rozhodnutí žalovaného do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti, bude stěžovatel v důsledku výjezdního příkazu nucen opustit území České republiky, a to ještě před rozhodnutím o kasační stížnosti.

Podstatné přitom je, že pro řádný výkon ústavního práva stěžovatele na spravedlivý proces je třeba, aby mohl setrvat na území České republiky do skončení řízení o kasační stížnosti. Byť je stěžovatel v tomto řízení v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen

pokračování

advokátem, náleží k právu na spravedlivý proces i právo účastníka vystupovat v tomto řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu pokyny pro výkon zastoupení, poskytovat mu potřebnou součinnost atd. Nejvyšší správní soud proto shledává možnou újmu na výkonu práva stěžovatele na spravedlivý proces v důsledku nuceného opuštění České republiky před rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti. Ačkoliv dle § 32 odst. 2 a 5 zákona o azylu nemá žaloba ani kasační stížnosti v případech, kdy byla opakovaná žádost o mezinárodní ochranu žalovaným posouzena jako nepřipustná, odkladný účinek ze zákona, není vyloučeno, aby byl v některých těchto případech přiznán žalobě či kasační stížnosti odkladný účinek na základě rozhodnutí soudu, pokud by jinak, jako je tomu i v případě stěžovatele, vzhledem k povinnosti žalobce, resp. stěžovatele neprodleně vycestovat z území ČR, mohlo dojít k porušení práva na spravedlivý proces. V daném případě lze tedy nalézt příčinnou souvislost mezi právními účinky žalobou napadeného rozhodnutí a možným vznikem újmy stěžovatele.

Nejvyšší správní soud posoudil návrh na přiznání odkladného účinku i z hlediska zbývajících podmínek stanovených v § 73 odst. 2 s. ř. s., přičemž neshledal, že by se přiznání odkladného účinku kasační stížnosti do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o věci samé jakkoli negativně dotklo jiných osob, a rovněž podmínku, podle níž přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem, má soud za splněnou. K otázce možného rozporu s důležitým veřejným zájmem se Nejvyšší správní soud již vyjádřil v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 – 25, když dospěl k závěru, že *„[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu brozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu brozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 – 131, č. 1698/2008 Sb. NSS)“*. V daném případě stojí proti podstatné újmě, která hrozí stěžovateli, riziko narušení veřejného zájmu jen mírné intenzity v podobě jeho dalšího setrvání na území do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu.

Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud podle § 107 odst. 1 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Vzhledem k tomu, že soud shledal veškeré podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, nepovažoval již za nutné zabývat se dalšími možnými důvody vzniku újmy, které uváděl stěžovatel.

Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku žalobě Krajský soud v Hradci Králové zamítl. Nejvyšší správní soud v této souvislosti připomíná své usnesení ze dne 6. 12. 2005, č. j. 2 Afs 77/2005 - 96, publikované pod č. 786/2006 Sb. NSS, v němž uvedl, že *„odkladný účinek podle § 107 soudního řádu správního může být v řízení o kasační stížnosti přiznán a působit nejen ve vztahu k přezkoumávanému rozhodnutí krajského soudu (či jeho části), ale i přímo ve vztahu ke správnímu rozhodnutí (či jeho části), k jehož přezkumu se dotýčné řízení před krajským soudem vedlo“*.

V souladu s citovaným usnesením Nejvyšší správní soud konstatuje, že přiznání odkladného účinku pouze vůči rozhodnutí krajského soudu za situace, kdy odkladný

účinek žalobě nebyl přiznán, by nemohlo vést k odkladu účinků rozhodnutí žalovaného po dobu trvání řízení o kasační stížnosti. Proto Nejvyšší správní soud vymezil rozsah odkladného účinku tak, že jeho přiznáním se pozastavují až do skončení řízení o kasační stížnosti přímo účinky žalobou napadeného správního rozhodnutí ve věci žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany.

Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti přitom Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 12. ledna 2017

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu